

อุตสาหกรรมน้ำตาลทรายของอินเดีย

อินเดียเป็นผู้ผลิตน้ำตาลทรายรายใหญ่อันดับ 2 ของโลก รองจากบราซิล อีกทั้งเป็นผู้บริโภคน้ำตาลทรายรายใหญ่ที่สุดของโลก ส่งผลให้อินเดียมีบทบาทค่อนข้างมากในตลาดการค้าน้ำตาลทรายโลก สืบเนื่องจากสถานการณ์ราคาน้ำตาลทรายดิบในตลาดโลกที่ปรับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนมกราคม 2552 จนล่าสุดเมื่อเดือนมกราคม 2553 ราคาได้ระดับไปอยู่ที่ราว 29 เซนต์ต่อปอนด์ สูงที่สุดในรอบ 29 ปี และมีแนวโน้มทรงตัวอยู่ที่ระดับไม่ต่ำกว่า 20 เซนต์ต่อปอนด์ต่อไปอีกในปีการผลิต 2552/53 ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากปริมาณผลผลิตอ้อยซึ่งเป็นวัตถุดิบผลิตน้ำตาลทรายของอินเดียที่ลดลงมากจากปัญหาภัยแล้ง ทำให้ผลิตน้ำตาลทรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริโภคในประเทศจนต้องหันมานำเข้ามากถึงกว่า 2.5 ล้านตัน ในปีการผลิต 2551/52 และมีแนวโน้มนำเข้าเพิ่มขึ้นเป็น 5.2 ล้านตันในปีการผลิต 2552/53 ขณะเดียวกันอินเดียยังมีความสำคัญในฐานะที่เป็นทั้งประเทศคู่ค้าและคู่แข่งของไทยในอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย โดยเป็นประเทศคู่ค้าในกรณีที่มีผลผลิตน้ำตาลทรายไม่เพียงพอต่อการบริโภคในประเทศ แต่จะกลับมาเป็นคู่แข่งเมื่อปริมาณผลผลิตเหลือพอส่งออก โดยเฉพาะการส่งออกไปประเทศในแถบเอเชีย ซึ่งเป็นตลาดส่งออกน้ำตาลทรายสำคัญของไทย

ทั้งนี้ ข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายของอินเดีย มีดังนี้

● การผลิต

- พื้นที่เพาะปลูกอ้อย กว่าร้อยละ 70 ของพื้นที่เพาะปลูกอ้อยในอินเดียเป็นพื้นที่ขนาดเล็ก และกระจุกตัวอยู่ใน 6 รัฐใหญ่ คือ รัฐอุตตรประเทศ รัฐมหาราษฏระ รัฐกรณาฏกะ รัฐคุชราต รัฐมปีนาฑู และรัฐอานธรประเทศ ให้ผลผลิตอ้อยคิดเป็นร้อยละ 85 ของปริมาณผลผลิตทั้งประเทศ

- การกำหนดราคารับซื้ออ้อย เพื่อเป็นการปกป้องเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยไม่ให้ถูกกดราคารับซื้อราคาอ้อยที่โรงงานน้ำตาลทรายอินเดียรับซื้อจากเกษตรกรจึงถูกกำหนดโดยภาครัฐ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ราคาที่กำหนดโดยรัฐบาลกลาง (Statutory Minimum Price: SMP) และราคาที่กำหนดโดยรัฐบาลท้องถิ่นของแต่ละรัฐ (State Advised Price: SAP) ซึ่งราคา SAP มักสูงกว่า SMP ราวร้อยละ 20-25 เนื่องจากรัฐบาลท้องถิ่นต้องการรักษาสถานะเสถียรไว้สำหรับการเลือกตั้ง ขณะที่ราคา SMP ขึ้นอยู่กับราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลก ทั้งนี้ โรงงานน้ำตาลทรายในบางรัฐอาจกำหนดราคารับซื้ออ้อยโดยอิงราคา SMP ขณะที่บางรัฐอิงกับราคา SAP

- โรงงานน้ำตาลทราย ปัจจุบันอินเดียมีโรงงานน้ำตาลทรายกว่า 500 โรงงาน ตั้งกระจายอยู่ทั่วประเทศ มีกำลังการผลิตรวมกัน 17 ล้านตันต่อปี ทั้งนี้ กฎหมายของอินเดียกำหนดให้ที่ตั้งของโรงงานน้ำตาลทรายแต่ละโรงงานต้องมีระยะห่างกันอย่างน้อย 15 กิโลเมตร และโรงงานน้ำตาลทรายต้องรับซื้ออ้อยจากพื้นที่ในเขตใกล้โรงงานซึ่งรัฐบาลกำหนดไว้แล้วเท่านั้น ทั้งนี้ ราวร้อยละ 10 ของปริมาณผลผลิตน้ำตาลทรายของแต่ละโรงงานต้องจำหน่ายในราคาต่ำกว่าราคาตลาด (Levy Sugar) ให้แก่ Public Distribution System (PDS) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาล เพื่อที่จะนำผลผลิตดังกล่าวไปจำหน่ายต่อให้กับประชากรที่ยากจนในเขตชนบทของประเทศต่อไป ส่วนปริมาณผลผลิตน้ำตาลทรายที่เหลืออีกร้อยละ 90 โรงงานสามารถนำไปจำหน่ายได้โดยเสรี (Free Sugar) อย่างไรก็ตาม ทุกๆ 3 เดือนรัฐบาลจะกำหนด

โควตาการจำหน่ายน้ำตาลทรายทั้งสองส่วนของโรงงานไว้ เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายในประเทศ

▪ **ผลผลิตน้ำตาลทราย วัฏจักร (Cycle)** ผลผลิตน้ำตาลทรายในอินเดียกินเวลารอบละประมาณ 6-8 ปี คือ ผลผลิตจะเพิ่มขึ้นเป็นเวลา 3-4 ปีต่อเนื่องกัน จากนั้นจะลดต่ำลงติดต่อกัน 2-3 ปีสังเกตได้จากปริมาณผลผลิตน้ำตาลทรายของอินเดียตั้งแต่ปีการผลิต 2548/49 ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนมาอยู่ที่ราว 28 ล้านตันในปีการผลิต 2550/51 ก่อนที่จะลดต่ำลงเหลือเพียง 16 ล้านตันในปีการผลิต 2551/52 และคาดว่าจะอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องที่ 17.3 ล้านตันในปีการผลิต 2552/53 เพราะได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง

● **การบริโภค** แม้อินเดียบริโภคน้ำตาลทรายเพียง 20 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ซึ่งต่ำกว่าอัตราการบริโภคเฉลี่ยของโลกซึ่งอยู่ที่ราว 25 กิโลกรัมต่อคนต่อปี อย่างไรก็ตาม ด้วยจำนวนประชากรของอินเดียที่มีมากเป็นอันดับ 2 ของโลก ถึงกว่า 1 พันล้านคน ส่งผลให้ปริมาณการบริโภคน้ำตาลทรายของอินเดียสูงถึง 23 ล้านตันต่อปี แบ่งเป็นความต้องการใช้น้ำตาลทรายในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มร้อยละ 60 ของปริมาณผลผลิตน้ำตาลทรายทั้งหมด ที่เหลือร้อยละ 40 เป็นการบริโภคในครัวเรือน ทั้งนี้ การบริโภคน้ำตาลทรายในอินเดียยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตามรายได้และความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมอาหารที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ

● **การส่งออก** อินเดียมุ่งเน้นส่งออกน้ำตาลทรายขาวเป็นสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 87 ของปริมาณส่งออกน้ำตาลทรายทั้งหมดของประเทศ ตลาดส่งออกหลักส่วนใหญ่เป็นประเทศในแถบเอเชีย อาทิ บังกลาเทศ ศรีลังกา และมาเลเซีย นอกจากนี้ ยังมีการส่งออกไปยังประเทศในแถบตะวันออกกลางด้วย อาทิ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และซาอุดีอาระเบีย

● **การนำเข้า** รัฐบาลอินเดียกำหนดปริมาณการนำเข้าทั้งน้ำตาลทรายดิบและน้ำตาลทรายขาวในแต่ละปีการผลิต (อัตราภาษีนำเข้าร้อยละ 60 ของมูลค่านำเข้าน้ำตาลทราย) โดยพิจารณาจากปริมาณผลผลิตน้ำตาลทรายในประเทศ และโควตาจำหน่ายน้ำตาลทรายของโรงงานในส่วนของ Levy Sugar สำหรับการนำเข้าน้ำตาลทรายในปี 2553 อินเดียได้ประกาศขยายระยะเวลาให้นำเข้าน้ำตาลทรายดิบและน้ำตาลทรายขาวปลอดภาษีไปจนถึงเดือนมีนาคม 2553 รวมทั้งมีแนวโน้มว่าอินเดียยังอาจขยายเวลาให้นำเข้าน้ำตาลทรายปลอดภาษีไปจนถึงสิ้นปี 2553 เนื่องจากปริมาณผลผลิตน้ำตาลทรายในประเทศลดลงมากในปีการผลิตปัจจุบันนี้ไม่เพียงพอต่อการบริโภค

ส่วนวิจัยธุรกิจ 1 ฝ่ายวิจัยธุรกิจ

กุมภาพันธ์ 2553